

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obiliteva (Zápoiya) utca 1.

Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatal telefonszáma 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 56. szám.

Szombat, március 11.

A törvényhozó bizottság ülése.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 9.

A törvényhozó bizottság mai ülésén befejezte az állam igazgatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását és megvitatását. Pejovity köztársasági és Moskovlyevity földművelés-párti képviselők a javaslat ellen szólaltak fel. Zsivkovity Markó törvényelő-készítő miniszter válaszol az ellenzéki képviselők kifogásaira, majd elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. Az előadó rövid hozzá-szólása után a bizottság tizen-nyole szavazattal nyolc ellen-ében elfogadta a tervezetet. Ez-után áttért a bizottság a részle-tes vitára. Az ülés végén Krisz-tán Edbin szocialista képviselő neheztelését fejezi ki azért, mert a bizottságban némely esetben nagyon is elnyújtják a vitát. Ezért javasolja, hogy délelőtt és délután is tartsanak ülést. Így aztán lehetővé volna téve, hogy az egyes törvények előkészítését a meghatározott időben lehetne befejezni és a szkupstina elé ter-jeszteni. Krisztán Edbin javas-lata alapján elhatározta a bizott-ság, hogy ezentúl délelőtt és dél-után is tart üléseket.

A következő ülést holnap dél-előtt kilenc órára tűzte ki az el-nök.

Zecsevityet, a volt hadügyminisztert vád alá helyezik.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 9.

Az ellenzéki képviselők dele-gációja ma délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy javas-latot terjeszt a nemzetgyűlés elé és kéri, hogy Zecsevity volt had-ügyminisztert hivatalos hatalom-mal való visszaélés miatt állítsa a bíróság elé. Az ellenzék ugyanis azzal vádolja Zecsevity-t, hogy 1921. évben, a legna-gyobb hidegben vonultatta be az ujoncokat, ami sok katona meg-betegedését és halálát okozta.

Olaszország be akarja tartani a rappalói egyezményt.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Róma, márc. 9.

Sanzer külügyminiszter ma adott választ Fiume ideiglenes kormányának, amely azt kérte az olasz kormánytól, hogy nevezzen ki kormánybiztost Fiume élére.

A külügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy az olasz kor-mány leválasztani akarja a

rappalói szerződésnek és ezért nem teljesítheti a kormánybiztos kinevezésére vonatkozó kérelmet. Ez a tény súlyosan sértené a rappalói egyezményt.

A fiumei nemzetvédelmi bi-zottság tehát maga választja meg az új fiumei kormányzót, aki hír szerint Giuriati képviselő lesz.

A beogradi konferencia megnyitása.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, márc. 9.

Ma délután négy órakor volt a beogradi gazdasági és pénzügyi konferencia ünnepélyes megnyi-tása. A tiszti otthon nagytermé-ben tartották ezen első össze-jövetelüket a bizottságok. A dele-gátusokat és a vendégeket dr. Jankovity, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője és Jankovity Velizár dr., a szerb bi-zottság elnöke fogadták. A terem közepén felállított hosszú asztal körül mintegy ötven személy foglalt helyet, köztük 25 delegá-tus, a többiek diplomaták, a kor-mány és a szkupstina, valamint a sajtó képviselői.

Negyed öt órakor elhalkult a zaj a teremben és a nagy csönd-ben Ninesity Momcsilló dr. kül-ügyminiszter, a megnyitó szóno-

ka emelkedett székra. Francia nyelven üdvözölte a megjelente-ket és ismertette az előkészítő konferencia célját. Elmondotta, hogy a ma este megkezdendő tár-gyalások nagy jelentőséggel bir-nak a szövetséges államok jövő gazdasági, közlekedési és pénzü-gyi életére. Beszéde további so-rán kéri a delegátusokat, hogy legyenek elnézők egymással szemben és ne gördítsenek soha akadályokat a békés megegyezés lehetőségé elé. Dr. Ninesity fel-szólalása után, a szövetséges ál-lamok kiküldöttei beszéltek. Este hat órakor a megnyitó ünnepség véget ért.

A bizottságok még aznap e ste három szekcióra osztottak: gazda-sági, pénzügyi és közlekedési cso-portra.

TÖZSDE

Március 9

Beograd. Valuták: Márka 30.

Devizák: Páris 579, Genf 138750, Milano 330, Prága 120, Berlin 28, Wien 102.

Zürich. (Nyitás.) Devizák: Berlin 204, Newyork 515, Milano 2616, Prága 835, Zagreb 162 és fél, Varsó 11, Wien 08, bélyeg-zett 007 és fél, Budapest 68.

Budapest. (Nyitás.) Valu-ták: Napoleon 2920—50, Dollár 770, Márka 314 és fél, Lei 590, Szokol 1240, Svájci frank 14976, Dinár 1025, Osztrák korona 10.

Budapest. (Zárlat.) Valu-ták: Napoleon 2880—2900, Font 3400, Szokol 1245, Dinár 1000, Dollár 770, Frank 6925, Lengyel márka 18, Lei 585, Lira 3890, Márka 320, Osztrák korona 10 és harmnegyed, Svájci frank 150.

Devizák: Berlin 315, Lon-don 3400, Milano 3925, Páris 6975, Prága 1255, Wien 11, Zag-reb 265, Zürich 15050.

Tüntetések Aliagity temetése alkalmával.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 9.

Zagrebból jelentik: Aliagity Aliant, Draskovity gyilkosát, tegnap este hat órakor temették a városi hullaházból. Zagreb if-júsága nagy tömegben vonult ki a temetésre és sirjára nagymeny-nyiségű virágot és számtalan ko-szorút vitt. Hogy esetleges zavargásoknak elejét vegyék, a rendőrség jónak látta a temető kiürítését. Este a városban nagy tüntető felvonulást tartottak a kommunista érzelimű ifjak. A de-monstráció alatt a rendőrség és a tüntetők között összetűzés tá-madt, amiért aztán az erősítést kapott rendőrség a felvonulókat szétzavarta. Több fiatalembert letartóztattak.

A szlovenszkói rutének autonómiája.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Prága, márc. 9.

A prágai lapok értesülései sze-rint Benes cseh miniszterelnök késznek nyilatkozott, hogy a rutének autonómiájának tervezet-tét a legközelebbi időben kidol-gozza. Ezt a tervezetet két héttel előbb, mielőtt a prágai parlament elé kerül, megküldik az Erdős-kárpátok pártvezéreinek.

A szélsőséges elemek elvesztik a talajt Magyarországon.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, márc. 9.

Egy, a kormányhoz közel álló politikus a következőkben nyilat-kozott a helyzetről a „Magyar Hirlap”-nak:

A kormány nagy megelége-déssel látja az egységes párt térhódítását. Örvendetes jelen-ségnek tartja bizonyos szelek-ciók folvamat megindulását, amely a liberális polgárságot egy nyugodt keresztény irány-zat felé viszi és a szélsőséges elemek teljes kiszorulását fogja természetszerűleg maga után vonni. A jövő parlamenti munka zavartalanul az által biztosítva lesz és meglesz a nyugodt kormányzás lehető-sége.

Előleg a trianoni szerződésre.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, márc. 9.

A jóvátételi bizottság budapesti irodája megcáfolja azt a hírt, hogy a párisi bizottság már megállapította volna a jóvátétel összegét. Az iroda közli, hogy a bizottság március 7-iki határozatával a trianoni szerződés értelmében előlegképpen Magyarországól követel 3000 lovat Jugoszláviának, 750 lovat Görögországnak, 6500—6500 szarvasmarhát Olaszországnak és Jugoszláviának, 5000 juhot Jugoszláviának és 7000 sertést Olaszország számára.

A magyar-cseh határkiigazítás.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, márc. 9.

A magyar-cseh határon teljes egyetértéssel folynak a határkiigazítások. A prágai kormány, ellenszolgáltatás nélkül, hajlandó az Ipolyság körül nagyobb részeket Magyarországnak visszaengedni. Ezenkívül területi engedelmények várhatók az Erdőskárpátok vidékén is. A kormányok között ebben a tekintetben állítólag már létre is jött a végleges megegyezés.

A bajor fémmunkások sztrájkja.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

München, márc. 9.

A fémmunkások sztrájkja rohamosan terjed. A sztrájkot intéző három szervezett munkáscsoport jelentékeny többsége a müncheni szervezett munkásoknak a sztrájk megszüntetését célzó döntését elutasította és az általános sztrájk mellett foglalt állást. Münchenben jelenleg tizenhatszáz munkás nem dolgozik.

Az ideai aratás biztosítása.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 9.

A buzavetés ugyan még csak alig félarasznyi, de azért máris feléje fordul nemcsak a gazdák, hanem az ország népeinek sorsát intéző vezetők figyelme is. Minden aranyánál és minden más kincsénél fontosabb a kenyér, amittől millió és millió ember élete függ. Még a hó takarta a szántóföldeket, amikor a földművelésügyi miniszter már érdeklődött és jelentést kért az alsóbb hatóságoktól és gazdasági egyesületektől, hogy milyen a vetés állása, milyen termés várható. Most pedig ankétre hívta össze a

Mibe kerül a lefegyverzés?

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, márc. 9.

A felsőházban Lord Newton nagy beszédet mondott arról, hogy a legyőzött államokra milyen óriási terheket jelent a jóvátételi entente bizottságok kérdése. Ismertette Németországnak e címen való két milliárd márkás megterhelését. Magyarország szerinte kétségbeejtő pénzügyi helyzetben van, mégis ugyanolyan mértékben küldtek oda jóvátételi bizottságokat. Magyarország tengeri hadereje mindössze négy ócska dunai őrhajó, ennek a lefegyverzésére mégis egy négy tengernagyból álló bizottságot akarnak kiküldeni. A Magyarország lefegyverzésére kiküldött katonai osztag száma százötvenhárom ember és

ennek a fönntartása többé kerül Magyarországnak, mint a saját harmincöt ezer főből álló hadserege. A katonai ellenőrző bizottság az első hat hónap alatt 220 millió koronába került. Most a bizottság költségei havonként körülbelül harminc millió koronát tesznek ki. Ebben a bizottságban egy rendfokozat nélküli angol katona havi fizetése pótlékokkal együtt annyi, mint a magyar miniszterelnök egy évi fizetése. A bizottság jelenlegi kiadásait havonta százmillió koronára becsüli.

Lord Seymour beszél ezután, aki kijelentette, hogy reméli, a kormány megfontolás tárgyává teszi ezt a kérdést.

Magyarország ismét gazdasági tárgyalásokba szeretne kezdeni Csehszlovákiával, Jugoszláviával és Romániával.

Teleszky volt pénzügyminiszter magyar delegátus az utódállamok vámunióját fogja ajánlani a genuai konferencián. Mit várhatnak az utódállamok a genuai konferenciától?

A „Torontál” wieni szerkesztőségétől.

Wien, márc. 9.

A genuai konferenciára serényen folynak az előkészületek, ami érthető, hiszen alig egy hónap választ már el a konferencia összeülésétől dátumától. A pozsonyi, beogradi és bukaresti tanácskozásokról, amelyeket a kisentente államai folytattak egymással, hogy megegyezzenek a konferencián való egységes fellépésben és magatartásban, az olvasó már eléggé tájékozva van. Azonban nemcsak a kisentente, hanem Magyarország előkészületei is az utódállamok fokozottabb érdeklődésére tarthatnak számot, hiszen a magyar tervek is bizonyos mértékig érintik az utódállamok sorsát.

Az eddigi terv szerint Magyarországot a genuai konferencián Bethlen István gróf miniszterelnök fogja képviselni. Kivülről mint pénzügyi és gazdasági szakértő Popovics Sándor, a magyar jegyintézet elnöke és Teleszky János volt pénzügyminiszter utaznak Genuába. A három delegátus közül főképpen Teleszky szereplése érinti közelebbről az utódállamokat. Teleszky ugyanis a genuai konferencián az utódállamok vámuniójának tervéről szándékozik előadást tartani és ebben a tekintetben több előterjesztést fog tenni. Teleszky, mint tapasztalt realpolitikus, belátta, hogy Magyarországnak képtelen megélni és fejlődni mostani elszigeteltségével és ezért magánváltotta Benes régi tervét Közép-európa vámuniójára vonatkozólag. Teleszky helyes prozódiciójának azonban éles ellenzéke támadt Magyarországon. A szélsőséges pártok hallani sem akarnak a vámunióról és amikor Teleszky tervéről értesültek, azonnal tiltakoztak ellene Bethlen miniszter-

elnök előtt. Érdekes, hogy milyen érveléssel próbálják Teleszky akcióját elgáncsolni. A vámunió gondolata szerintük veszedelmes és szerencsétlen, amellyel ma, amikor Magyarország bármilyen formában, de mégis rendelkezik a független államiság attribútumaival, nem foglalkozhatik olyan ország, amely önálló gazdasági életet akar folytatni és önállóságát a jövőben még erősebben ki akarja építeni. Szerintük a vámuniót Benes is akarja, már pedig amit Benes akar, az Magyarországnak csak rosszat jelenthet. Az egységes vagy közös vám-tarifa megőléje volna a magyar közgazdasági életnek és ezért a kisentente a konferencián örömmel fogadná Teleszky előterjesztését. Ezzel a megokolással követelték a szélsőséges pártok Bethlen gróftól, hogy Teleszkyt ne vigye ki Genuába. Bethlen egyelőre kitérő választ adott és azt felelte, hogy a magyar tervek még nem véglegesek és még csak most folynak a tanácskozások arról, hogy a magyar delegáció előterjessze-e a Teleszky-féle tervet, vagy sem? Az ébredők erre eltávoztak, de kijelentették, hogy majd figyelemmel fogják kísérni a magyar delegáció munkáját.

Ámbar a magyar kormány helyzete a politikai pártok harcainak miatt igen nehéz. Információnk alapján megállapíthatjuk, hogy a magyar kormányban meg van az akarat arra, hogy a genuai konferencián komolyan működjen közre a dunai medence gazdasági rekonstrukciójában. Magyarország 1920-ban szerződést kötött Ausztriával kompenzációs alapon. 1921-ben Magyarország Csehszlovákiával is rövid lejáratú gazdasági szerződést kötött. Azóta ugy az osztrák, mint a cseh szerződés lejárt. Magyarország az év elején Ausztriával új tárgyalásokba bocsátkozott és ennek eredményeként létrejött az osztrák-magyar gazdasági szerződés, amelyet a két állam megbízottai, miként ezt már jelentettük, aláírtak. Magyarország azonban szeretne a többi utódállamokkal is gazdasági megállapodásokat létesíteni. Jugoszláviával és Romániával eddig még nem voltak Magyarországnak nagyobbjelentőségű gazdasági tárgyalásai. Csehszlovákia és Magyarország között azonban már több ízben indultak meg tárgyalások, ezek azonban sohasem vezettek eredményre. Magyarország most, információnk szerint, elsősorban Csehszlovákiával szeretne tárgyalásokba bocsátkozni és a legtöbb kedvezmények elve alapján messzemenő gazdasági szerződést kötni. Magyarország azonban előbb meg akarja várni a genuai és római konferenciák eredményét. Ezek befejezése után Magyarország azonnal ajánlatot fog tenni Csehszlovákiának a tárgyalások megkezdése céljából. Miként látjuk, a genuai konferencia előtt az utódállamok viszonya egyelőre semmit sem fog változni. Így tehát a genuai konferenciának abból a szempontból is nagy fontossága van, hogy létrejön-e a szükséges gazdasági közeledés az utódállamok között.

Szemere Pál.

Vajdaság főispánjait, polgármestereit, szolgabiráit, hogy az ideai aratási munkákról tárgyaljanak és hogy megbeszéljék azokat a teendőket, amelyek az aratás zavartalan lefolyásához szükségesek. Ismeretes, hogy a munkaadók és aratók közt a múltban akárhányszor differenciák merültek fel. A munkások aratásközben beszüntették munkájukat és ennek folytán a termés egyrésze tönkre ment. Ennek elejét akarja venni a miniszter, úgy hogy a munkások is megkapják azt, ami őket illeti, de a gazdáknak is maradjon valami a termésből.

Ez az értekezlet március tizenkettőjén kezdődik Novisadon, az ottani főispán-polgármesternél. Torontálmegye részéről dr. Bogdanov Jócó lesz jelen. Beeskerek városát pedig dr. Grubity Andrea főjegyző képviseli.

Előkonferencia a konferenciához.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Páris, márc. 9.

A párisi lapok szerint Rómában azt az eszmét vetették fel, hogy Poincaré, Lloyd George és Faeha olasz külügyminiszter még a genuai konferencia előtt külön tanácskozáson jussanak megállapodásra a Genuában szóbaeső fontosabb kérdésekben. Ezt az előzetes konferenciát Párisban tartanák meg.

Az Unió a genuai konferencián.

Washington, márc. 9.

Az Unió kormánya elkészítette a genuai konferenciára adandó válaszát és azt a napokban átadja Rómában az értekezletet előkészítő bizottságnak. Amerika ebben a válaszban felsorolta azokat a feltételeket, amelyek alapján hajlandó Genuában aktív szerepet vállalni.

HIREK

Kacsaringós

káromkodásról híres az egyik jóbarátom, aki eközben ugyan- csak sűrűn vétkezik a tizparan- esolatok második rendelkezése ellen, amely úgy szól, hogy: „Is- tennek nevé hiába ne emlegesd!” Tegnap a korzón találkoztam ezzel a nevezetes barátommal. Barátságosan üdvözöltem. Visz- szaköszönés helyett valami érthe- tetlen sziszegő mozgó hang sik- lott ki összeszorított fogai közül. Biztosra vettem, hogy valami cifra káromkodás. Azonban esu- dálkoztam, hogy csak így el- fojtva engedte ki a keblében dülő érzelmeket és nem dörögve, prüszkölve, mint ahogy azt más- kor szokta megtenni. Valami ko- moly baja esett, gondoltam ma- gamban. És csakugyan jól tippel- tem. Éppen azelőtt, hogy vele ta- lálkoztam, egy közhivatalban járt. Egy ügyes-bajos dolgát nem tudták, vagy nem akarták a kedve szerint elintézni, amiért éktelen dühbe gurult és akkorát káromkodott, hogy kicsi hiija és a rendőrségi kóterbe kerül. Nem is annyira a láрма miatt, amelyet csapott, hanem a ká- romkodásért. Tudniillik van a tizparan-esolatokon kívül egy leg- újabb miniszteri rendelet is, a mely tiltja a káromkodást és úgy szól, hogy akit ezen vétken rajta- kapnak, azt meg kell büntetni. Ugyanis az archimandriták szent szinódusa a vallásügyi miniszter- nek elpanaszolta, hogy már ré- gebben is, de különösen a háboru óta riasztó módon terjedt el a ká- romkodás csunya szokása és vétké. A szinódus a vallási érzés sajnálatos hanyatlását látja eb- ben és aggódik, hogy ez az er- kölesök további leromlását vonja maga után, aminek minden lehető eszközzel utját kell állni. Ezért megrkérte a minisztert, legyen se- gítségére ebben a lélekemelő ak- cióban. A miniszter pedig kiadta a minden bajokra való gyógy- irt, a rendeletet, amelyben szigo- ruan megparancsolja a közigaz- gatási hatóságoknak, hogy fi- gyelemztessék polgáraikat a ká- romkodás káros voltára és tilt- sák el őket attól. Akit pedig en- nek dacára mégis káromkodáson érnek, az ellen indítsák meg az eljárást és tetejébe szigorú pénz- büntetést is mérjenek ki rája. Mivel azonban a káromkodás vétkére és büntetésére semmiféle törvényben nincs rendelkezés, a miniszter úgy véli, hogy az ér- vényben lévő megveit szabályren- delet egyik paragrafusát huzzák rá a káromkodókra, azt, amelyet a rend- és esendzavarók bosszan- tására találtak ki.

A barátom volt az első, aki

A titokzatos gyilkosság a vonaton.

A tettes önként jelentkezett. — Összeszólalkozásból emberhalál.

— A „Torontai” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 9.

Közölte a „Torontai”, hogy a múlt hét végén borzalmas gyil- kosság történt az Alibunár—Szécsány állomások között közle- kedő személyvonaton. A vonat egyik sötét fülkéjében akadtak rá egy ismeretlen férfi holttes- tére, amelyen több késszurás nyomai látszottak. A meggyil- kolt kilétét nem lehetett egyha- mar megállapítani s így megle- hetősen lassan folyt a nyomozás. Legelőször is kiderült az áldozat megvizsgálásakor, hogy rövid, szélespengéjű bicskával ölték meg, a ruhája kikutatása alkalmával pedig kitért, hogy a zse- bében talált papíron feljegyzett összeg, tízezerhatszáz dinár meg- van, tehát semmi esetre sem követték el a tettet rablási szán- dékból. Ennek a két adatnak a nyomán indult meg a hatósági nyomozás.

Két napig semmi hír sem érke- zett a esendőségek munkájáról, s a nyomozás eredményessége már-már kilátástalannak lát- szott, amikor váratlanul jelen- tette a pancsevői ügyészség, hogy a gyilkos önként jelentkezett az ügyészségen és előadta részlete- sen a bűncselekményt.

A szenzációs és nagy feltűnést keltő brutálisan végrehajtott gyilkosság ezzel a ténnyel min- den részletében teljesen tisztázó- dott. A pancsevői ügyészség ki- hallgatta a tettet, jegyzőköny- vet vett fel az esetről és átkül- dötötte a foglyot a beeskereki ügyészség fogházába, ahová az tegnap délelőtt érkezett meg két szuronyos fogházór kíséretében.

A gyilkost Danilov Misának hívják, negyvenéves, jómódú számosi földműves. Középter- metű, széles vállu alak, rövidre nvirott barna hajjal. Külsője egyáltalában nem sejtet harsás természetű embert s amint esen- des megadással, kissé zavartan forgatja a kezében kalapját, fel sem tételezhető, hogy gyilkosság terheli a lelkiismeretét.

Danilov Misa egykedvűen dik- tálta be az ügyészségen az adato- kat, közben még sem állja meg, hogy valamiképpen meg ne in- dokolja a súlyos büntetést.

— Nem akartam megölni, iga- zán sajnálom ezt az embert. Bá-

kaeskaringós káromkodásával beleakadt a fenti paragrafus kaeskaringójába. Azért volt olyan dühös.

Jó lesz tehát vigyázni azzal a káromkodással.

Kihallgatások a királynál. Beogradból jelenti tudósítónk: Alexander király őfelsége tegnap kihallgatáson fogadta dr. Kramer rendelkezési állományban lévő minisztert, akivel hosszasan elbeszélgetett. Őfelsége meg-

nom a tettemet. Be kell azonban törődnöm sorsomba — ez az én végzetem... mondotta bucsuzás- képpen.

A „Torontai” munkatársa a gyilkosság elkövetéséről és a tet- tes szökéséről igen érdekes ada- tokat tudott meg, melyek egé- szen új megvilágításba helyezik a rejtélyes drámát. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő, szinte moziszerű történet részletei a kö- vetkezők:

A múlt hét péntekjén Danilov Misa és Papity Szvetozár jó- módú számosi földművesek bent- jártak Pancsevón, ahol mindket- ten, de különösen Papity egy- kissé felöntött a garatra. Így meglehetősen illuminált állapot- ban ültek a vonatra, hogy haza utazzanak Számosra. Utközben beesteledett, a vasuti kocsiiban, amelyben Papityékon kívül még néhányan foglaltak helyet, azon- ban természetesen nem volt vi- lágítás s így a sötétben folytat- ták utjukat. Kilenc-tíz óra táj- ban ért a vonat az alibunár—szécsányi vonalra. Bóka állomás tájékán összeveszett az addig esendően viselkedő két számosi földműves. Danilov Misa szem- rehánvást tett Papitynak, hogy miért iszik annyit és miért nem fekezi a természetét. „Ha így folytatod — mondotta társá- nak — oda jutsz, amiben apád élt — a bérés sorsra.” Papity Szvetozár, aki eddig nyugodtan hallgatta társát, amugy is inger- lékeny ember lévén, hirtelen fel- ugrott és bicskájával a sértegető lábszárába döfött. Danilov erre nekiment Papitynak és zsebkésé- vel annak hasába szurt. Ezután átment a másik fülkébe, amely- ben gvertva égett s kérte az uta- sokat, hogy vizsgálják meg Papi- tyt, mert ő bicskájával megse- besítette. Az utasok közül néhá- nyan átmentek a jelzett sza- kaszba, ahol vérbefagyva talál- tak rá a haldokló földművesre. Danilov Misa elhamarkodottsá- gának szomorú eredményét látva, kiment a lépcsőre s még mielőtt megakadályozhatták volna a szökésben, leugrott a ro- bogó vonatról. A gyilkos elbe- szélése szerint ezután egyenesen Pancsevó felé vette útját, ahol másnap délelőtt jelentkezett is az ügyészségen.

ígérte a volt miniszternek, hogy esküvéje után, neijével ellátogat Szlovéniába is.

Rigó Sándor dr. operaénekes- ről a külföldi lapok a legmele- gebb elismerés hangján írnak. A leipzig-i lapok hosszú cikkeiben számoltak be dr. Rigó ottani vendégszerepléséről és arról a lelkesedésről, amellyel a közön- ség a művész hangversenyét fo- gadta. A lapok véleményével egy- behangzóan úgy szólnak, hogy Rigó Sándor dr. egyike a legki- válóbb énekeseknek. Egyetlen

beeskereki hangversenye már- cius huszadikán lesz a Kaszinó- ban.

Hajójárat a Tiszán. Beograd- ból jelentik: A beogradi hajózási szindikátus közli, hogy március 13-ikától kezdve rendes hajójára- tokat tart a Tiszán Beograd és Szerbkeresztur között. Beograd- ból indul Szerbkeresztur felé minden hétfő és péntek reggel hat órakor, visszafelé megy ked- den és szombaton déli 12 óra 40 perckor.

Kinevezések. Az agrárreform miniszter a novisadi kirendeltség- hez Milovanovity Dragutin első titkárrá nevezte ki. A pénzügy- miniszter pedig a zombori pénzü- gyigazgatósághoz Zsivanovity Ivánt ellenőrré nevezte ki. Az igazságügyminiszter a zentai, il- letve a nagyvárosfalvai járás- bírósághoz jegyzőnek Raityevity Istvánt, illetve Krsztanovity — nost nevezte ki.

Kolos Janka hegedűhangver- senye. Március 25-én mutatkozik be a beeskereki közönségnek Ko- los Janka, a Budapestről vissza- származott kiváló hegedű-tanár- nő. Főlöskéges őt már előre agyondicsérnünk, hangversenye- nek nivóját Budapestben elért s a napilapokban is sűrűn regisz- trált pedagógiai és előadói si- kerei teljesen garantálják. Szóló hangversenyének műsorát pár nap múlva részint a Torontai, részint a plakátok fogják a komoly muzsikát kedvelő közönség tuda- mására hozni.

Jótekonycélu táncmulatság. A veliki beeskereki összes asztal- társaságok: „Budlibicska”, „Ha- zug”, „Sólyom”, „Süket”, „Arva”, „Sumaditszki Podmladak” és „Jósziv” folyó évi március hó 12-én (vasárnap) a „Kaszinó” összes helyiségében az orosz éhező gyermekek segítézeze javára egy nagyszabású hang- versennyel egybekötött táncmu- latságot rendeznek, melyre, te- kintettel a nemes célra, kéri a n. é. közönség szives pártfogását és megjelenését. Műsor: 1. Hérol: Ouverture „Zampa”. 2. Zidermann: Oj vj Gusli, orosz romanc; Simsis: „Mamsel Nana”, ének. Előadja Königsfest Szó- fia odesszai operaénekesnő. 3. Baijer: Potpourri „Die Pup- penfee” balettből. 4. Boziszov: „Ich denk an diesen Tag”, ró- mánc; Karson: „Der Walzer ist schuld an allen”, keringő ének. Éneklj Königsfest Szófia. — Ripka Imre és Ulrich László zenekarának közreműködésével. Belépti-új személyenként 10 di- nár. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Jegyek az összes asztaltársasági tagoknál kapha- tók.

A Magántisztviselők és Keres- kedelmi Alkalmazottak Szak- szervezete folyó hó 12-én, vasár- nap d. e. 10 órakor a Klub-ká- véház helyiségében tagülést tart. Kérjük a tagokat, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

Országos vásárok. Számosan március 12-én, Adán 12-én, Ali- bunáron 16. és 17-én, Kovinon 17. 18. és 19-én, Kanakon 19-én, Nagyvárosfalván 23., 24. és 25-én, Belaerkván 25. és 26-ikán, végül Bégaszentgyörgyön ápri- lis 8. és 9-én országos vásárt tar- tanak.

A román kormány mozgósít Besszarabiában.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Bukarest, márc. 9.

A kormány két katonai korosztály mozgósítását rendelte el. Az intézkedésre állítolag az adott

okot, hogy Besszarabiában zavarások törtek ki, amelyek mind-egyre komolyabb jellegűek.

tanácskozásait és esetleges határozatait. A konferencia valószínűleg 12-én fog befejeződni és az ötnapos tárgyalások során szóba fog kerülni az utódállamok bekapcsolódása a világforgalomba. Az összeomlás után a volt monarchia államai minden együttműködés nélkül kezdtek megszervezni közlekedésügyeiket. Ez persze sok tekintetben rendszertelenségekre vezetett és ezért a nyugati államok azt szeretnék, ha az utódállamok közösen új menetrendeket dolgoznának ki. A konferencián szó fog esni erről is és valószínű, hogy a delegátusok megállapodnak abban, hogy kormányukat figyelmeztetik erre és közlik velük a konferencia figyelmeztetését. A második dolog, amely az utódállamokat érdekelheti, a tulajdonképpeni tarifális kérdés. A valuták óriási egyenlőtlensége miatt tarifális kérdésekben valóságos anarchia uralkodott. Ugyanarra a távolságra az egyik állam ötszörös, sőt tízszeres szállítási díjat számított, mint szomszédja. Ennek természetesen a forgalom és evvel együtt a kereskedelem látta kárát. Ugyancsak a nyugati államok körében hangzott el a kívánság, hogy az utódállamok egyezzenek meg az egységes tarifában. Mivel a konferencián az utódállamok képviselői is részt vesznek, valószínű, hogy ezek közvetíteni fognak a nemzeti államok között és így ebben a kérdésben is könnyebben jön létre megegyezés, mintha az utódállamok maguk között kezdték volna meg az ügy tárgyalását.

Ez az, amit a most folyó konferencia résztvevőinek köréből sikerült megtudnom. Bővebb nyilatkozatot egyelőre egyik delegátus sem akar adni, arra való hivatkozással, hogy a konferencia eredményéről kimerítő hivatalos nyilatkozat fogja a nagyközönséget tájékoztatni.

Megvonták az „Ellenzék”-től a postai szállítás jogát. Szerdán délután a kolozsvári postaigazgatóság azt az értesítést közölte az „Ellenzék” kiadóhivatalával, hogy a bukaresti főigazgatóság rendelete értelmében az „Ellenzék” postai szállítási jogát hat hónapi időtartamra megvonták.

Felhívás.

A bánati keresk. és iparkamara-nak szüksége van (azonnali belépésre) egy iktatora és egy törzskönyvi lapok registerének a vezetőjére. A pályázók kötelesek az állam nyelvet tökéletesen, a németet pedig meglehetősen birni. Előnyben részesülnek a napidíjasok vagy több évi gyakorlattal bíró irodai tisztviselők (tisztviselőnők).

Kérvények a kamarai titkárságnál (Aleksandrova-utca 1.) délelőtt 8—12-ig személyesen nyújtandók be.

251—922. sz.

Árverési hirdetmény.

Hidrotechnikai Odeljak Veliki Bečkerekben a Béga-csatorna menti védőtöléseken levő ez évi fűtermést nyilvános szobeli árverés útján el fogja adni, mely a következő napokon fog a helyszínen megtartatni:

Március 20-án reggel 8 órakor Ujvárnál kezdődőleg a szerbittebei hidig;

március 21-én a szerbittebei hid-tól Bégaszentgyörgyig;

március 22-én reggel 8 órakor a muzslyai komponál 25'5—28'5 km. közötti szakasz.

Közelebbi feltételek és felvilágosítások a Hidrotechnikai Odeljagnál Veliki Bečkerekben, valamint az egyes csatornafelügyelőknél kaphatók.

Veliki Bečkerek, 1920 március 8.

Séf Odeljka:

Ing. N. Bešlić.

Vásári hirdetmény.

Bega Sv. Djuradjen a legközelebbi országos vásár

f. é. április hó 8. és 9-én fog megtartatni Csak szabály szerinti járattal ellátott állatok hajtható fel.

A község előjárósága.

Rikkancsot

keres a „Torontál” kiadóhivatala.

Eladó egy komplett, masszív

ebédlő

márványlapokkal.

Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Az életével játszott. Szekulity Milán kumáni földművesnek hét éves Veszeli nevű fia szerda délután a község szélén lévő szelmalomban játszadozott. Vigyázatlansága folytán elkapta a malom nagykereke és teljes erővel a falhoz lökte. A szerencsétlen fia oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy tegnap reggel meghalt.

Az orosz menekültek munkaközvetítő vezetősége felhívja a polgárság figyelmét arra, hogy vannak férfi és női munkaerői és kéri, hogyha bárkinek is szüksége van munkaerőre, forduljon az illető a közvetítő irodához Zmaj Jovina (Mária Terézia) utca 16. szám. Telefonszám 263. A vezetőség ajánlja cipőkészítő műhelyt is, ahol mindennemű lébbelit készítenek ugy kicsinyben mint nagyban. A műhely a Siller-utca 10. szám alatt van.

Juhokért a szomszédba ment. Torontáltordán 1920 október 19-én Miskovity Szvetozár torontáltordai földműves két juhot lopott szomszédjától. Velimir Milántól. Az eltulajdonított juhokat sietve eladta még másnap, a mit sem sejtő Popov Sándornak, aki mivel rendes napiáron vette, távolról sem hitte, hogy lopott jószágot vásárolt. A becskerei törvényszék büntető tanácsa tegnap ítélkezett Miskovity bűnügyében. Miskovityot bűnösnek mondotta ki és tizen-négy napi fogházbüntetéssel sújtotta. Az elítélt fellebbezett.

Tarifa-konferencia Bécsben.

Kölcsonös kedvezményekről tárgyalnak Jugoszlávia, Csehszlovákia, Románia, Ausztria és Magyarország. A nemzeti államok bekapcsolódása a világforgalomba.

A Torontál wieni szerkesztőségétől.

Wien, márc. 9.

Nagyjelentőségű konferencia kezdődött szerdán Bécsben. Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Románia, Németország, Anglia, Franciaország, az SHS. királyság, Görögország, Hollandia, Sváje, Magyarország és Törökország közlekedési kapacitását összejötték, hogy megtárgyalják a tarifák rendezésének és egységesítésének kérdését. A konferencia minden beharangozás és reklám nélkül nyílt meg, azonban megérdemli, hogy az összes utódállamok a legnagyobb figyelemmel kísérjék

Tavaszi és nyári ujdonságok valódi bécsi modellkalapokban!

Különféle kalapdiszek, francia fátvólok nagy választékban Műselymek minden divatszínben. Alakításokat és vasalásokat vállalok. — Spatrie és kalapdrót kapható!

Kartye Laura divatterme

Vel. Bečkerek, Alexandrova (Fő) u.

Elsőrendű

bükkfa és benzin

vashordókban, kapható

a DOBROVOLJAČKA BANKA U BANATU D. D.-nél Veliki Bečkerek, Marković u.

367

Telefon 291

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Bečkerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.

Jó forgalmu 356
fűszert kereskedés
 más vállalkozás miatt azonnal szabad kézből eladó. — Bővebbet Etvesova (Magyar) u. 44. sz. 2.

Azonnal eladó
 a II. kültelek 2/c. sz.
h á z
 három szoba, két konyha, 467 m²-es gyümölcsösökkel, kitűnő vívízzel

Egy 317
okleveles gyógyszerész és egy gyógyszerészgyakornok
 azonnal felvétetik
E. NIKOLIĆ gyógyszerésztárában Veliki Bečkerek.

Aki 161
mész- és cement-
 szükségletét idejében fedezni akarja, már most megrendelheti kisebb mennyiségben vagy vagonátelben. Mész direkt az égetők-mencéből érkezik.
STEIN IGNAČ Debeljača. Telefonsz. 20.

FEDEZŐ MÉNEK, amerikai ügetők.

	Kilometer rec.
Lataviec s. pej	1:30
Ezermester fekete	1:32
Argonaut S. s. pej	1:29
Grodek pej	1:28

Előjegyzéseket elfogad:
IFJ. GERBER NÁNDOR,
 Stari-Becsej. 361

SENTÁN és vidékén HIRDE-TÉSEKET a „TORONTÁL” részére felvesz

IFJ. DENEŠ JÓZSEF, Senta.

